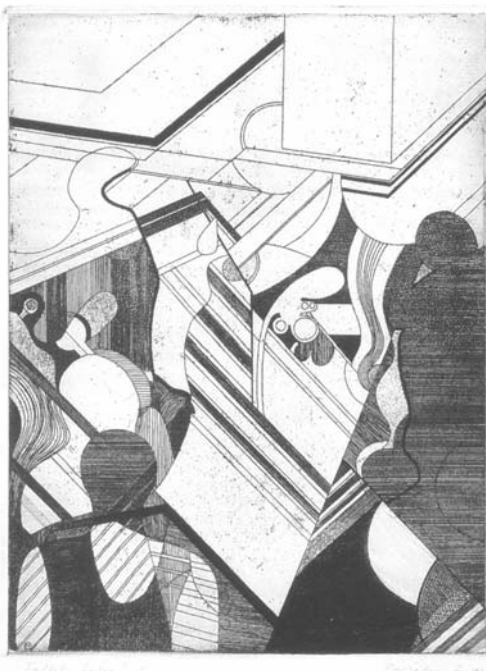


írni a festő színeit, sem szavakat találni a látomást megnyitó és végigkísérő zenére, lévén teljesen járatlan minden átültetésben. No persze, Csontváry is átültette valahonnan azt a cédrust a vásznára, megfosztva mindenekelőtt eredeti valóságának a súlyától, olyannyira, hogy a tánckarnak szinte röpdősnie kell ahhoz, hogy le ne szakadjon a fa légies ritmusától, természetesen nem az időben, s még csak nem is a térben, hanem pontosan abban az örökkévalóságban, amely Nárcisz ereiben a vért megfagyasztotta. Munkácsy Siralomházának fényében úgy is mondhatnók: a halál torkában, mai fülünknek azonban ez már annyira kocsmai változatnak hat, hogy többet nem is hivatkozunk Munkácsyra, túllépünk rajta, mint elhivatott kocsmakerülők. Még annak tudatában is, ha esetleg mégsem annyira színház, mint inkább kocsmá az egész világ, átellenben a hozzárendelt templommal, ahol gyermekként Nárcisz is gyakorta megfordult, meg az olajospadlójú mozival, ahol ellett volna az idők végezetéig. Hallgatni, hogy serceg a vászon. A szférák zenéje. Ahogy „terpeszkedik állványán az idő”. Ellágyul, ha belegondol. És ugyanezt szeretné a halál gondolatától is, ellágyulni az utolsó porcikájáig, elmosódni a tulajdon tekintetében, mely – hála Csontváry közbelépésének – máig kész a megindulásra.



FALTÓL-FALIG (1971)